

**АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СӨНЧӨЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 4А

29.01. 2015 ел

**СӨНЧӨЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ГРАЖДАННАРНЫҢ ҮЗАРА САЛЫМ ТУРЫНДАГЫ
НИГЕЗЛӨМӨНӨ РАСЛАУ ТУРЫНДА**

Сөнчөле авыл жирлеге халкының жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне турыдан-туры хәл итү максатыннан, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 56 статьясына ярашлы рәвештә, Сөнчөле авыл жирлеге Уставының 86 статьясы нигезендә Сөнчөле авыл жирлеге Советы КАРАРЫ:

1. Кушымта нигезендә Сөнчөле авыл жирлегендә гражданның үзара салым салу турындагы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карарны район газетасы "Сельская новь"да бастырып чыгарырга.
3. Карар рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.

Сөнчөле авыл жирлеге
Совет Рәисе

И.В.Крайнова

НИГЕЗЛӘМӘ

СӨНЧӘЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ГРАЖДАННАРЫНЫҢ ҮЗАРА САЛЫМЫ ТУРЫНДА

Әлеге Нигезләмә Сөнчәле авыл жирлегендә гражданның үзара салым кертү, Сөнчәле авыл жирлегендә яшәүче гражданның үзара салым акчаларын жыю һәм куллану тәртибен билгели.

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Сөнчәле авыл жирлегендә яшәүче гражданның үз - үзләренә салым салу чаралары дип Сөнчәле авыл жирлеге территориясендә даими яшәүче гражданның Сөнчәле авыл жирлегенә жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрен хәл итү өчен бер тапкыр түләне торган түләүләре аңлатыла.

1.2. Сөнчәле авыл жирлеге территориясендә гражданның үзара салымы турында Карарда билгеләнгән бер тапкыр түләүне 18 яшькә житкән Россия Федерациясе гражданы түли, аның яшәу урыны Сөнчәле авыл жирлеге территориясендә урнашкан.

1.3. Бер тапкыр түләүләр күләме Сөнчәле авыл жирлегендә яшәүчеләрнең барысына да бертигез күләмдә билгеләнә, аерым категория гражданның (I һәм II төркем инвалидлар, Бөек Ватан сугышы ветераннары) тыш, аларның саны Сөнчәле авыл жирлегендә яшәүчеләрнең гомуми санының 30 процентыннан артмаска тиеш һәм алар өчен түләүләр күләме киметелергә мөмкин.

1.4. Гражданның үзара салымын кертү, гражданның үзара салым акчаларын жыю һәм куллану Россия Федерациясе Конституциясенә, Россия Федерациясе Бюджет кодексына, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, "Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында" 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы федераль законнарга ярашлы рәвештә гәмәлгә ашырыла, "жирле референдум турында" 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән, Сөнчәле авыл жирлеге Уставы һәм әлеге Положение.

1.5. Гражданның үзара салым акчаларын кертү, жыю һәм куллану Законлылык, социаль гәделлек, икътисади нигезләлек һәм үзара салым акчаларын максатчан куллану принципларына ярашлы рәвештә башкарыла.

II. Гражданның үзара салым кертү тәртибе

2.1. Сөнчәле авыл жирлеге гражданның үзара салымы Сөнчәле авыл жирлеге территориясендә уздырылган жирле референдумда кабул ителгән карар буенча кертелә.

2.2. Сөнчәле авыл жирлеге территориясендә жирле референдумны әзерләү һәм үткәрүнең хокукый нигезләре "Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында" 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль закон, "жирле референдум турында" 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнә.

2.3. Сөнчәле авыл жирлеге территориясендә жирле референдум билгеләү турында карарны Сөнчәле авыл жирлеге Советы кабул итә:

Сунчәлеевка авыл жирлеге территориясендә теркәлгән һәм жирле референдумда катнашу хокукына ия булган Россия Федерациясе гражданны тәкъдим иткән инициатива буенча;

уставлары Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә җирле референдумда катнашуны күздә тоткан һәм федераль закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда теркәлгән башка иҗтимагый берләшмәләр тарафыннан тәкъдим ителгән инициатива буенча;

Сөнчәле авыл җирлеге Советы һәм Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе инициативасы белән алар бергәләп тәкъдим итәләр.

КонсультантПлюс: искәрмә.

Пунктлар номеры документның рәсми текстына ярашлы бирелгән.

2.5. Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә Сөнчәле авыл җирлеге гражданның үзара салым кертү мәсьәләсе буенча җирле референдум (алга таба җирле референдум дип атала) Сөнчәле авыл җирлеге советына түбәндәге документлар кәргән көннән алып 30 көн эчендә билгеләнә:

Сөнчәле авыл җирлеге Советына язмача мәрәҗәгать итеп, анда Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә билгеле бер вакыт аралыгында җирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләгә хәл итү өчен гражданның үзара салым кертү мәсьәләсе буенча җирле референдум үткөрү инициативасы турында тәкъдим бар;

җирле референдумга чыгарыла торган Сөнчәле авыл җирлегенең җирле әһәмияттәге мәсьәләсен хәл итү буенча чараларны гамәлгә ашыруга чыгымнарның план сметасы;

җирле референдумны оештыру һәм үткөрү өчен кирәкле чыгымнарның планы сметасы;

Сөнчәле авыл җирлегендә яшәүче гражданның гомуми саны турында белешмәләр;

бер тапкыр түләү күләме, аерым категория гражданны өчен ташлама күләме турында мәгълүмат, алар өчен бер тапкыр түләү күләмен киметергә тәкъдим ителә;

гражданның үзара салым акчаларын жыюны оештыруга чыгымнарның планы сметасы;

Сөнчәле авыл җирлеге бюджетына гражданның үзара салым акчалары керүнең планлаштырылган күләме турында белешмәләр.

2.6. Сөнчәле авыл җирлеге Советының референдум билгеләү турындагы карарында аны үткөрү датасы, референдум мәсьәләсе күрсәтелә.

2.7. Референдум мәсьәләсе аның күп тапкыр аңлатылуы мөмкинлеген булдырмаслык итеп, ягъни аңа берсүзсез җавап кына бирергә мөмкин, шулай ук референдумда кабул ителгән карарның хокукый нәтижеләренә билгесезлеген булдырмаслык итеп формалаштырылырга тиеш. Җирле референдумга чыгарыла торган сорау мәҗбүри рәвештә түбәндәге мәгълүматларны үз эченә ала:

Сөнчәле авыл җирлегенең җирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләсе гражданның үзара салым акчалары хисабына хәл ителә;

еашәрбер гражданны өчен бер тапкыр түләү күләме;

гражданның үзара салым кертелә торган вакыт аралыгы.

Әгәр гражданның аерым категорияләре өчен бер тапкыр түләү күләмен киметергә тәкъдим ителсә, шулай ук җирле референдум мәсьәләсе чыгарыла, анда бер тапкыр түләү күләмен киметергә тәкъдим ителгән гражданның аерым категорияләре исемлегенә һәм бу категорияләре өчен ташламалы бер тапкыр түләү күләме бар.

2.8. Җирле референдум билгеләү турындагы карар җирле референдумда тавыш бирү көненә кадәр 45 көн кала район газетасында рәсми рәвештә басылып чыгарылырга тиеш.

2.9. Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә гражданның үзара салымын кертү турында Карар кабул ителгән дип санала:

әгәр җирле референдумны җирле референдумны оештыручы комиссия тарафыннан танылган икән, ягъни анда җирле референдумда катнашучылар исемлегенә кертелгән Сөнчәле авыл җирлегендә яшәүчеләренә яртысыннан артыгы

катнашкан;

әгәр референдумда катнашкан Сөнчәле авыл җирлегендә яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы гражданның үзара салым кертүе өчен тавыш бирсә.

2.10. Референдумда кабул ителгән Үз-үзеңә салым кертү турындагы карар район газетасында рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

2.11. Сунчелеевка авыл җирлеге территориясендә гражданның үзара салым кертү турындагы карар, җирле референдумда кабул ителгән, Сунчелеевка авыл җирлегендә яшәүче барлык гражданны өчен мәҗбүри булып тора һәм ул рәсми рәвештә басылып чыккан көннән үз көченә керә.

2.12. Референдумда кабул ителгән карар муниципаль хокукый актларны теркәү өчен билгеләнгән тәртиптә җирле үзидарә органында теркәлергә тиеш.

III. Гражданның үзара салым акчаларын исәпкә алу һәм җыю

3.1. Сөнчәле авыл җирлеге Советы җирле референдумда кабул ителгән үзара салым кертү турындагы карар үз көченә кәргән көннән алып 30 көн эчендә Сөнчәле авыл җирлеге бюджетына җирле референдумда кабул ителгән карарга туры килгән үзгәрешләр кертү турында Карар кабул итә.

3.2. Җирле референдумда кабул ителгән Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә гражданның үзара салым кертү турындагы карар буенча кертелгән гражданның бер тапкыр түләүләреннән кәргән керемнәр (алга таба - түләүләр) Сөнчәле авыл җирлеге бюджетына "башка салым" булмаган керемнәр" керем коды буенча күчерелә.

3.3. Җирле референдумда кабул ителгән Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә гражданның үзара салым кертү турындагы карарына ярашлы рәвештә җирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләргә хәл итүгә чыгымнар Сөнчәле авыл җирлеге бюджеты чыгымнарының ведомство структурасында җирле референдумда кабул ителгән гражданның үзара салым кертү турындагы карарны исәпкә алып чагыла.

3.4. Гражданның үзара салым буенча түләү тәртибе Сөнчәле авыл җирлеге Советы карары белән раслана.

3.5. Әлеге Нигезләмәнең 1.2 пункты нигезендә бер тапкыр түләүче гражданны тарафыннан түләүләр Сунчелеевка авыл җирлеге Башкарма комитетының банк реквизитларын, шулай ук түләү тәртибе турында мәгълүматны үз эченә алган Сунчелеевка авыл җирлеге Башкарма комитетының хәбәр итүе нигезендә башкарыла.

3.6. Әлеге Нигезләмәнең 1.2 пунктында күрсәтелгән гражданны хәбәрдә күрсәтелгән срокларда үзара салым буенча түләүләр түлиләр.

3.7. Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты җирле референдумда кабул ителгән карарга ярашлы рәвештә Сөнчәле авыл җирлеге бюджетына гражданның үз-үзенә салым салу чаралары керемнәрен исәпкә ала.

3.8. Гражданны Сунчелеевка авыл җирлеге башкарма комитетына гражданның үзара салым акчаларын исәпкә алу һәм җыю мәсьәләләргә буенча аңлатмалар алу өчен мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

3.9. Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты әлеге Нигезләмәнең 1.2 пунктында күрсәтелгән гражданны карата түләнмәгән түләүләргә түләтү турында судка гариза белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

IV. Гражданның үзара салым чараларын куллану

4.1. Сөнчәле авыл җирлеге бюджетына кәргән гражданның үзара салым акчалары җирле референдум карары белән билгеләнгән Сөнчәле авыл җирлегенә җирле әһәмияттәге мәсьәләгә хәл итү буенча чараларны үтәүгә генә тотыла.

4.2. Сөнчәле авыл җирлеге бюджетына кәргән һәм агымдагы финанс елында тотылмаган гражданның үзара салым акчалары максатчан билгеләнешен саклап кала һәм киләсе финанс елында тотыла.

4.3. Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты үзара салым акчалары хисабына җирле референдум карары белән билгеләнгән Сөнчәле авыл җирлегенә җирле әһәмияттәге мәсьәләгә хәл итү буенча чараларны гамәлгә ашыруны тәэмин итә.

4.4. Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты ел саен Сөнчәле авыл җирлеге халкына җирле референдумда кабул ителгән гражданның үзара салым кертү турындагы карарның үтәлеше турында хисап бирә.

4.5. Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесенең әлеге Нигезләмәнең 4.4 пункты нигезендә әзерләнгән хисаплары районның "Сельская новь" газетасында басылып чыга.

V. акча куллануны контрольдә тоту
гражданның үзара салымнары

5.1. Сунчелеевка авыл җирлеге территориясендә гражданның үзара салым акчаларын дәрәҗә кертүне, шулай ук куллануны контрольдә тоту Сунчелеевка авыл җирлегенең контроль органына йөкләнә.

5.2. Үзара салымны дәрәҗә исәпләмәү турында шикәятләр Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитетына тапшырыла, ул әлеге шикәятләрне биш көн эчендә карый һәм алар буенча кирәкле чаралар күрә.

5.3. Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты карары Федераль закон нигезендә суд тәртибендә шикәят ителергә мөмкин.

кушымта №1

**Авыл җирлекләренең җирле әһәмияттәге мәсьәләләре Исемлеге
(Татарстан Республикасы Законының 15 статьясындагы 3 өлеше)
2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы карары
"Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында")**

Авыл җирлегенең җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) җирлек бюджеты проекты тәү һәм карау, җирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап тәү һәм раслау;
- 2) җирле салымнары һәм җыямнары билгеләү, үзгәртү һәм бетерү;
- 3) җирлекнең муниципаль милкендә булган милеккә ия булу, файдалану һәм аның белән идарә итү;
- 4) торак пунктлар чикләрендә яңын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәмин итү;
- 5) торак пунктта яшәүчеләрне элементә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;
- 6) ял оештыру һәм авыл халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;
- 7) Җирлек территориясендә физик культура һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, җирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткөрүне оештыру;
- 8) торак пунктның архив фондларын формалаштыру;
- 9) торак пункт территориясен тәзекләндерү кагыйдәләрен раслау, шул исәптән, биналарны (шул исәптән торак йортларны), алар урнашкан корылмаларны һәм җир участкаларын, тиешле биналарның һәм корылмаларның фасадларының һәм коймаларының тышкы күренешенә, тәзекләндерү эшләре исемлеген һәм аларны үтәүнең вакытлычалыгын билгеләү; биналарның (аларда урнашкан урыннарның) һәм корылмаларның милекчеләренең янәшәдәге биналарны тәзекләндерүдә катнашу тәртибен билгеләү территорияләре; торак пункт территориясен тәзекләндерүне оештыру (шул исәптән урамнары яктырту, территорияне яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм тоту);
- 10) адреслашу объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл чөлгә элементларына исемнәр бирү (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларынан, төбәк яки муниципаль-ара әһәмияттәге автомобиль юлларынан, муниципаль районның җирле әһәмияттәге автомобиль юлларынан тыш), торак пункт

чиклөрендәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый исемнәрне үзгәртү, юкка чыгару, мәгълүматны Дәүләт адреслы реестрлар;

11) авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

12) торак пунктта балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

14) көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарларын жыю һәм чыгаруны оештыру;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм жирләү урыннарын тоту.